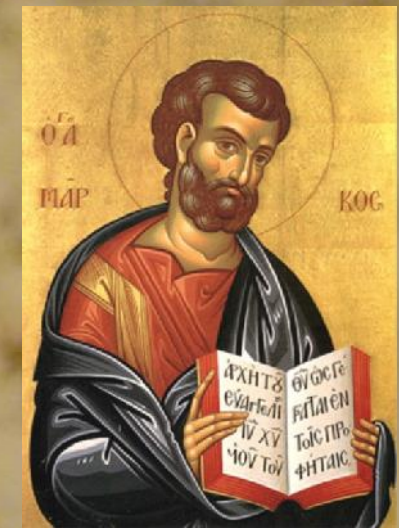

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & structuur

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon (13:1-37)
- **Jezus' proces, dood en graf** (14:1 – 15:47)

Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'En terstond kraaide de haan voor de tweede maal. ... (14:72)

En terstond, 's morgens vroeg, beraadslaagden de overpriesters met de oudsten en schriftgeleerden en de hele Raad, en zij bonden Jezus en brachten Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus.

En Pilatus ondervroeg Hem: Bent U de koning der Joden? Hij nu antwoordde hem en zei: U zegt het.

En de overpriesters beschuldigden Hem van veel dingen. Pilatus nu ondervroeg Hem opnieuw en zei: Antwoordt U helemaal niets? Zie, van hoeveel zij U beschuldigen. Jezus antwoordde echter helemaal niets meer, zodat Pilatus zich verwonderde. Nu liet hij hun op elk feest een gevangene los, die zij begeerden.

Nu was er iemand, Barabbas geheten, gebonden met de oproermakers die in het oproer een moord hadden begaan. En de menigte kwam naar voren en begon hem te vragen hun te doen zoals hij gewoon was. Pilatus echter antwoordde hun en zei: Wilt u dat ik de koning der Joden voor u loslaat?

Want hij wist dat de overpriesters Hem uit afgunst hadden overgeleverd. De overpriesters echter zetten de menigte op, dat hij liever Barabbas voor hen moest loslaten. Pilatus nu antwoordde opnieuw en zei tot hen: Wat wilt u dan dat ik zal doen met Hem die u de koning der Joden noemt? Zij nu riepen opnieuw:

Kruisig Hem! Pilatus nu zei tot hen: Wat voor kwaad heeft Hij dan gedaan? Zij nu riepen des te meer:

Kruisig Hem! Pilatus nu wilde de menigte een genoegen doen en liet hun Barabbas los; en Jezus leverde hij, na Hem gegeseld te hebben, over om gekruisigd te worden.

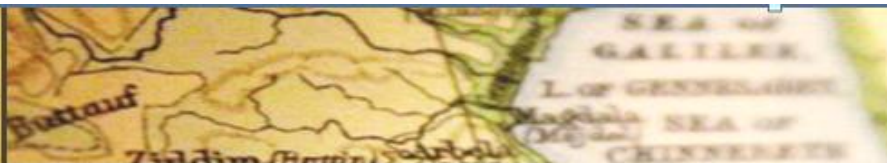

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'De soldaten nu leidden Hem in de voorhof, dat is het pretorium, en zij riepen de hele legerafdeling samen. En zij deden Hem een purperen mantel om en na een doornenkroon gevlochten te hebben zetten zij Hem die op en begonnen Hem te begroeten: Gegroet, koning der Joden! En zij sloegen zijn hoofd met een rietstok en bespuwden Hem, en zij vielen op hun knieën en huldigden Hem. En toen zij Hem hadden bespot, deden zij Hem de purperen mantel af en deden Hem zijn kleren aan;'

(Mk.15:1-20A)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'En terstond. 's morgens vroeg, beraadslaagden de overpriesters met de oudsten en schriftgeleerden en de hele Raad, en zij bonden Jezus en brachten Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus.

En Pilatus ondervroeg Hem: Bent U de koning der Joden? Hij nu antwoordde hem en zei: U zegt het.

En de overpriesters beschuldigden Hem van veel dingen. Pilatus nu ondervroeg Hem opnieuw en zei: Antwoordt U helemaal niets? Zie, van hoeveel zij U beschuldigen. Jezus antwoordde echter helemaal niets meer, zodat Pilatus zich verwonderde. Nu liet hij hun op elk feest een gevangene los, die zij begeerden.

Nu was er iemand, Barabbas geheten, gebonden met de oproermakers die in het oproer een moord hadden begaan.' (Mk.15:1-7)

- ❖ Dit overleg dient wellicht om de tenlastelegging te formuleren naar het **Romeinse recht**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor het Sanhedrin

‘Wat getuigen dezen tegen U? Hij echter zweeg en antwoordde niets. Opnieuw ondervroeg de hogepriester Hem en zei tot Hem: Bent U de Christus, de zoon van de Gezegende? Jezus nu zei: Ik ben het. En u zult de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de kracht en zien komen met de wolken van de hemel. De hogepriester nu scheurde zijn kleren en zei: Waarom hebben wij nog getuigen nodig? U hebt de lastering gehoord; wat vindt u ervan? Zij allen nu veroordeelden Hem als de dood schuldig. En sommigen begonnen Hem te bespuwen en zijn gezicht te bedekken en Hem met vuisten te slaan en tot Hem te zeggen: Profeteer! En de dienaren sloegen Hem in het gezicht.’ (Mk.14:61-65)

❖ Jezus' getuigenis, schenkt de overpriesters **de gedroomde aanklacht** die zij zochten!

Wat is er godslasterlijk aan Jezus' woorden

- A) Jezus hallucinante aanmatiging, *als mens zo intiem met de Almachtige verbonden te zijn!*
- B) Jezus schokkende aanmatiging, *dat Hij het Sanhedrin zal oordelen in hun generatie!*
- C) Het Sanhedrin is Gods vijand, *belichaamt het 4^e beest, dat vernietigd zal worden!*
- D) De hogepriester heeft zijn tijd gehad, *de kleine hoorn vol grootspraak is zijn einde nabij!*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'En terstond. 's morgens vroeg, beraadslaagden de overpriesters met de oudsten en schriftgeleerden en de hele Raad, en zij bonden Jezus en brachten Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus.

En Pilatus ondervroeg Hem: Bent U de koning der Joden? Hij nu antwoordde hem en zei: U zegt het.

En de overpriesters beschuldigden Hem van veel dingen. Pilatus nu ondervroeg Hem opnieuw en zei: Antwoordt U helemaal niets? Zie, van hoeveel zij U beschuldigen. Jezus antwoordde echter helemaal niets meer, zodat Pilatus zich verwonderde. Nu liet hij hun op elk feest een gevangene los, die zij begeerden. Nu was er iemand, Barabbas geheten, gebonden met de oproermakers die in het oproer een moord hadden begaan.' (Mk.15:1-7)

- ❖ Dit overleg dient wellicht om de tenlastelegging te formuleren naar het **Romeinse recht**
- ❖ In het Romeinse rijk was het **zichzelf uitroepen tot koning, hoogverraad tegen Rome**
- ❖ Rome begreep zichzelf als door '**de goden**' uitverkoren om **te heersen over alle volken**

'Zie, wij trekken op naar Jeruzalem, en de Mensenzoon zal overgeleverd worden aan de overpriesters en de schriftgeleerden, en zij zullen Hem **ter dood veroordelen** en Hem overleveren aan de volken; en zij zullen Hem bespotten, Hem bespuwen, Hem geselen en doden; en na drie dagen zal Hij opstaan.' (Mk. 10:33,24)

- ❖ De Mensenzoon, de Davidische erfgenaam, bestemd om heerser over de volken te zijn. . .

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'En terstond, 's morgens vroeg, beraadslaagden de overpriesters met de oudsten en schriftgeleerden en de hele Raad, en zij bonden Jezus en brachten Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus.

En Pilatus ondervroeg Hem: Bent U de koning der Joden? Hij nu antwoordde hem en zei: U zegt het.

En de overpriesters beschuldigden Hem van veel dingen. Pilatus nu ondervroeg Hem opnieuw en zei: Antwoordt U helemaal niets? Zie, van hoeveel zij U beschuldigen. Jezus antwoordde echter helemaal niets meer, zodat Pilatus zich verwonderde. Nu liet hij hun op elk feest een gevangene los, die zij begeerden.

Nu was er iemand, Barabbas geheten, gebonden met de oproermakers die in het oproer een moord hadden begaan.' (Mk.15:1-7)

- ❖ Dit overleg dient wellicht om de tenlastelegging te formuleren naar het **Romeinse recht**
- ❖ In het Romeinse rijk was het **zichzelf uitroepen tot koning**, **hoogverraad tegen Rome**
- ❖ Rome begreep zichzelf als door '**de goden**' uitverkoren om **te heersen over alle volken**

'Zie, wij trekken op naar Jeruzalem, en de Mensenzoon zal overgeleverd worden aan de overpriesters en de schriftgeleerden, en zij zullen Hem **ter dood veroordelen** en Hem overleveren aan de volken; en zij zullen Hem bespotten, Hem bespuwen, Hem geselen en doden; en na drie dagen zal Hij opstaan.' (Mk.10:33,24)

- ❖ De Romeinse betrokkenheid plaatst Jezus' dood & opstanding in een **kosmisch perspectief**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'En terstond, 's morgens vroeg, beraadslaagden de overpriesters met de oudsten en schriftgeleerden en de hele Raad, en zij bonden Jezus en brachten Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus.

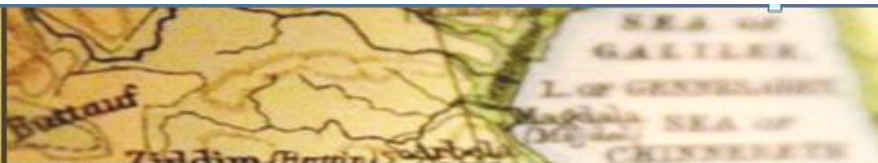
En Pilatus ondervroeg Hem: Bent U de koning der Joden? Hij nu antwoordde hem en zei: U zegt het.

En de overpriesters beschuldigden Hem van veel dingen. Pilatus nu ondervroeg Hem opnieuw en zei: Antwoordt U helemaal niets? Zie, van hoeveel zij U beschuldigen. Jezus antwoordde echter helemaal niets meer, zodat Pilatus zich verwonderde. Nu liet hij hun op elk feest een gevangene los, die zij begeerden.

Nu was er iemand, Barabbas geheten, gebonden met de oproermakers die in het oproer een moord hadden begaan.' (Mk.15:1-7)

- ❖ Er zijn heel wat vragen rond 'de handelswijze' van Pilatus tijdens dit proces
- ❖ *Hoe waarschijnlijk is het dat Pilatus zich gedragen heeft, zoals hier beschreven?*
- ❖ Hoe aannemelijk is het dat deze man (reputatie) de moeite zou doen om Jezus vrij te krijgen?
- ❖ Is het realistisch dat Pilatus een 'oproerkraaier' betrokken in moord, de vrijheid schenkt.?
- ❖ Er is geen buiten-Bijbels bewijs voor een **gewoonte van gratieverlening** op Pesach?
- ❖ **Wie is deze Pilatus, en wat weten we over hem?**

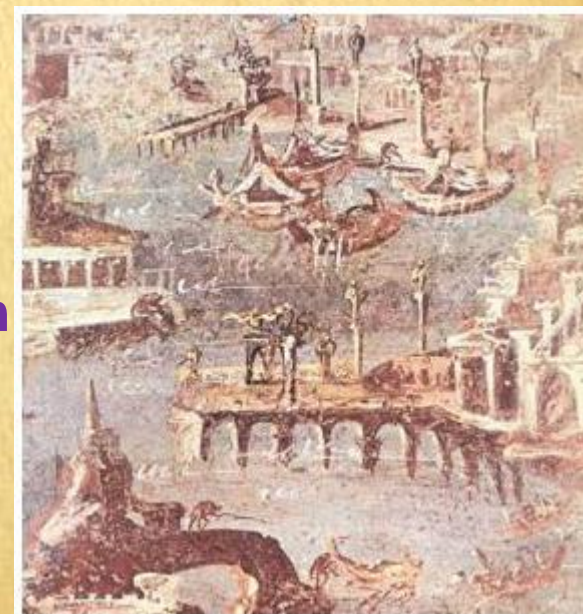
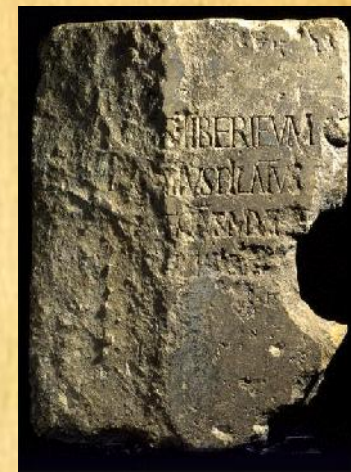

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Wie is Pilatus?

- ❖ Tastbaar historisch bewijs voor Pilatus bestaan is pas in 1961 gevonden
- ❖ Historische bronnen ➡ Tacitus, Flavius, Philo en... de evangeliën
- ❖ Pilatus, prefect van Judea, 'het smerigste gat' genoemd in de provincie
- ❖ Ondergeschikt aan de 'legaat' van Syrië, bevelhebber van 4 legioenen
- ❖ Beschermheer & mentor: Sejanus, bevelhebber Pretoriaanse garde
- ❖ In 26 na Chr. aangesteld door tussenkomst van Sejanus
- ❖ **1^e grote blunder: intocht van troepen met standaarden**
- ❖ 5 daags protest eindigt met een 1^e afgang van Pilatus
- ❖ **2^e grote blunder: financiering aquaduct naar Jeruzalem**
- ❖ Protest wordt bloedig onderdrukt, honderden doden...
- ❖ Pilatus vermengt het bloed van Galileeërs met hun offers

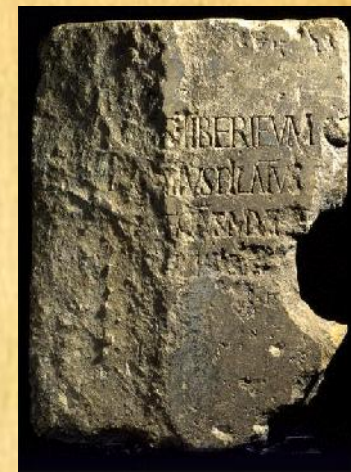

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

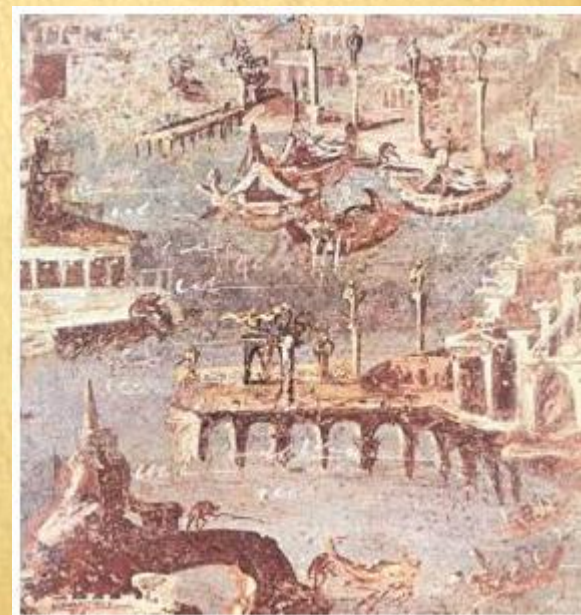
Wie is Pilatus?

- ❖ **De grote ommekeer:** Sejanus wordt in 31 na Chr. terechtgesteld!
- ❖ Tiberius gooit het antisemitisch beleid van Sejanus volledig om (liberaal)
- ❖ Pilatus wil zich een '**Amicus Caesaris**' betonen (vriend van de keizer)
- ❖ **3^e grote blunder: de gouden schilden in het paleis van Herodes**
- ❖ Een woedende Tiberius beveelt Pilatus de schilden te verwijderen!

Pilatus' situatie in de huidige omstandigheden

- ❖ Geen vriend van keizer Tiberius, *zit zonder beschermheer*
- ❖ Twijfelachtige toekomst, kan geen fouten meer veroorloven
- ❖ **Relatie met het volk en het sanhedrin is ronduit slecht**
- ❖ Is op de hoogte van **Jezus' populariteit** bij het volk
- ❖ Is zeker op de hoogte dat Jezus **geen bedreiging** vormt
- ❖ Heeft weet v/d afgunst die de leiders aanzet tot overlevering

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'En terstond, 's morgens vroeg, beraadslaagden de overpriesters met de oudsten en schriftgeleerden en de hele Raad, en zij bonden Jezus en brachten Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus.

En Pilatus ondervroeg Hem: Bent U de koning der Joden? Hij nu antwoordde hem en zei: U zegt het.

En de overpriesters beschuldigden Hem van veel dingen. Pilatus nu ondervroeg Hem opnieuw en zei: Antwoordt U helemaal niets? Zie, van hoeveel zij U beschuldigen. Jezus antwoordde echter helemaal niets meer, zodat Pilatus zich verwonderde. Nu liet hij hun op elk feest een gevangene los, die zij begeerden. Nu was er iemand, Barabbas geheten, gebonden met de oproermakers die in het oproer een moord hadden begaan.' (Mk.15:1-7)

- ❖ Belangrijk → Markus geeft ons slechts een zeer beknopte weergave van dit proces!
- ❖ Pilatus' vraag is de Grieks Romeinse versie van Kajafas' vraag → **bent u de Messias?**
- ❖ Jezus antwoord is veel minder direct → wil een open confrontatie met Rome vermijden
- ❖ De overheden voelen nattigheid, Pilatus is niet overtuigd → aanklacht, kracht bijzetten
- ❖ Pilatus informanten houden hem op de hoogte, *hij weet dat Jezus geen opstand predikt!*
- ❖ Pilatus mag hen niet → wil hen laten zweten en geniet wellicht van al hun bochtengewring

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'En terstond, 's morgens vroeg, beraadslaagden de overpriesters met de oudsten en schriftgeleerden en de hele Raad, en zij bonden Jezus en brachten Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus.

En Pilatus ondervroeg Hem: Bent U de koning der Joden? Hij nu antwoordde hem en zei: U zegt het.

En de overpriesters beschuldigden Hem van veel dingen. Pilatus nu ondervroeg Hem opnieuw en zei: Antwoordt U helemaal niets? Zie, van hoeveel zij U beschuldigen. Jezus antwoordde echter helemaal niets meer, zodat Pilatus zich verwonderde. Nu liet hij hun op elk feest een gevangene los, die zij begeerden.

Nu was er iemand, Barabbas geheten, gebonden met de oproermakers die in het oproer een moord hadden begaan.' (Mk.15:1-7)

- ❖ Wanneer Pilatus Jezus om een reactie vraagt, antwoordt Jezus helemaal niets meer...
- ❖ Pilatus is **verwonderd** ➡ dit is hij, gezien de gruwelijke doodstraf, absoluut niet gewoon!
- ❖ Later op de dag, zal Pilatus voor de 2x '**verwonderd**' zijn... (Mk.15:44)
- ❖ **Dit had Pilatus niet zien aankomen! Wat staat hem in deze situatie nu te doen?**
- ❖ De joodse Mishna vermeldt een zeker gebruik om op Pesach een gevangene los te laten
- ❖ Barabbas, verzetsleider en locale held, betrokken in een moord tijdens een recente oproer

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'En de menigte kwam naar voren en begon hem te vragen hun te doen zoals hij gewoon was. Pilatus echter antwoordde hun en zei: Wilt u dat ik de koning der Joden voor u loslaat? Want hij wist dat de overpriesters Hem uit afgunst hadden overgeleverd. De overpriesters echter zetten de menigte op, dat hij liever Barabbas voor hen moest loslaten. Pilatus nu antwoordde opnieuw en zei tot hen: Wat wilt u dan dat ik zal doen met Hem die u de koning der Joden noemt? Zij nu riepen opnieuw: Kruisig Hem! Pilatus nu zei tot hen: Wat voor kwaad heeft Hij dan gedaan? Zij nu riepen des te meer: Kruisig Hem! Pilatus nu wilde de menigte een genoegen doen en liet hun Barabbas los; en Jezus leverde hij, na Hem gegegeld te hebben, over om gekruisigd te worden.' (Mk.15:8-15)

- ❖ Nu komt 'de menigte' op de voorgrond → gaan in toenemende mate de uitkomst bepalen
- ❖ **Hoe moeten we Pilatus' aanpak hier begrijpen?** *Wil hij gerechtigheid doen?!*
- ❖ Pilatus weet dat de leiders afgunstig zijn op Jezus' populariteit → willen van Hem af...
- ❖ Weet dat Jezus populair is bij de menigten → als zij vragen om Jezus' vrijlating is het opgelost!
- ❖ Hij kan zich **geen blunder veroorloven** → wil **100%** zeker weten hoe de menigte denkt!
- ❖ Verrassend genoeg volgt '**de menigte**' spontaan de oproep van **de overpriesters**?!

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'En de menigte kwam naar voren en begon hem te vragen hun te doen zoals hij gewoon was. Pilatus echter antwoordde hun en zei: Wilt u dat ik de koning der Joden voor u loslaat? Want hij wist dat de overpriesters Hem uit afgunst hadden overgeleverd. De overpriesters echter zetten de menigte op, dat hij liever Barabbas voor hen moest loslaten. Pilatus nu antwoordde opnieuw en zei tot hen: Wat wilt u dan dat ik zal doen met Hem die u de koning der Joden noemt? Zij nu riepen opnieuw: Kruisig Hem! Pilatus nu zei tot hen: Wat voor kwaad heeft Hij dan gedaan? Zij nu riepen des te meer: Kruisig Hem! Pilatus nu wilde de menigte een genoegen doen en liet hun Barabbas los; en Jezus leverde hij, na Hem gegegeld te hebben, over om gekruisigd te worden.' (Mk.15:8-15)

- ❖ Voor de 2^e maal vraagt hij hen ➡ **Zijn jullie wel zeker? Hij is toch jullie koning?!**
- ❖ Door Barabbas te verkiezen geeft het volk te kennen **welk type 'messias'** zij verlangen...
- ❖ Voor de 3^e maal vraagt hij hen ➡ **Luister, Hij heeft helemaal niets misdaan?!**
- ❖ De menigte neemt hier de volledige verantwoordelijkheid op zich voor dit openlijke verraad
- ❖ **Zij eisen dat Rome zijn 'gerechtigheid' brengt over 'koning' Jezus... kruisig hem...**
- ❖ Israel **verkiest** loyaal te blijven aan **Rome** en te leven onder hun heerschappij

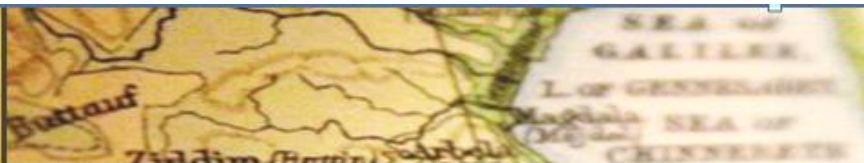
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus voor Pilatus

'En de menigte kwam naar voren en begon hem te vragen hun te doen zoals hij gewoon was. Pilatus echter antwoordde hun en zei: Wilt u dat ik de koning der Joden voor u loslaat? Want hij wist dat de overpriesters Hem uit afgunst hadden overgeleverd. De overpriesters echter zetten de menigte op, dat hij liever Barabbas voor hen moest loslaten. Pilatus nu antwoordde opnieuw en zei tot hen: Wat wilt u dan dat ik zal doen met Hem die u de koning der Joden noemt? Zij nu riepen opnieuw: Kruisig Hem! Pilatus nu zei tot hen: Wat voor kwaad heeft Hij dan gedaan? Zij nu riepen des te meer: Kruisig Hem! Pilatus nu wilde de menigte een genoegen doen en liet hun Barabbas los; en Jezus leverde hij, na Hem gegegeld te hebben, over om gekruisigd te worden.' (Mk.15:8-15)

- ❖ Voor de 2^e maal vraagt hij hen ➡ **Zijn jullie wel zeker? Hij is toch jullie koning?!**
- ❖ Door Barabbas te verkiezen geeft het volk te kennen **welk type** 'messias' zij verlangen...
- ❖ Voor de 3^e maal vraagt hij hen ➡ **Luister, Hij heeft helemaal niets misdgaan?!**
- ❖ De menigte neemt hier de volledige verantwoordelijkheid op zich voor dit openlijke verraad
- ❖ **Zij eisen dat Rome zijn 'gerechtigheid' brengt over 'koning' Jezus... kruisig hem...**
- ❖ Dat is 'de gerechtigheid' die zij zullen ondergaan wanneer Rome Jeruzalem verwoest !!

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

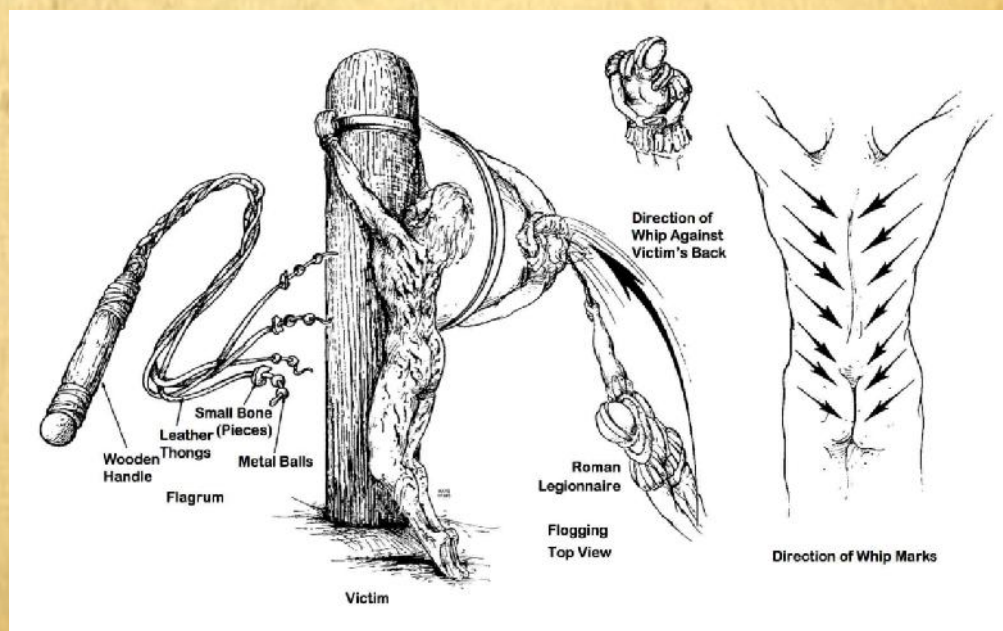
Geseling en bespotting

'En de menigte kwam naar voren en begon hem te vragen hun te doen zoals hij gewoon was. Pilatus echter antwoordde hun en zei: Wilt u dat ik de koning der Joden voor u loslaat? Want hij wist dat de overpriesters Hem uit afgunst hadden overgeleverd. De overpriesters echter zetten de menigte op, dat hij liever Barabbas voor hen moest loslaten. Pilatus nu antwoordde opnieuw en zei tot hen: Wat wilt u dan dat ik zal doen met Hem die u de koning der Joden noemt? Zij nu riepen opnieuw: Kruisig Hem! Pilatus nu zei tot hen: Wat voor kwaad heeft Hij dan gedaan? Zij nu riepen des te meer: Kruisig Hem! Pilatus nu wilde de menigte een genoegen doen en liet hun Barabbas los; en Jezus leverde hij, na Hem gezeseld te hebben, over om gekruisigd te worden.' (Mk.15:8-15)

- ❖ Pilatus vervult tenslotte **hun wens**
- ❖ Romeinse geseling: **40 zweepslagen**
- ❖ **Bedoeling**: ernstige verzwakking
- ❖ *Stille verwijzing naar Jes.50:6?*

'Mijn rug heb ik gegeven aan wie sloegen...'

- ❖ Volgende onderdeel: de 'bespotting'

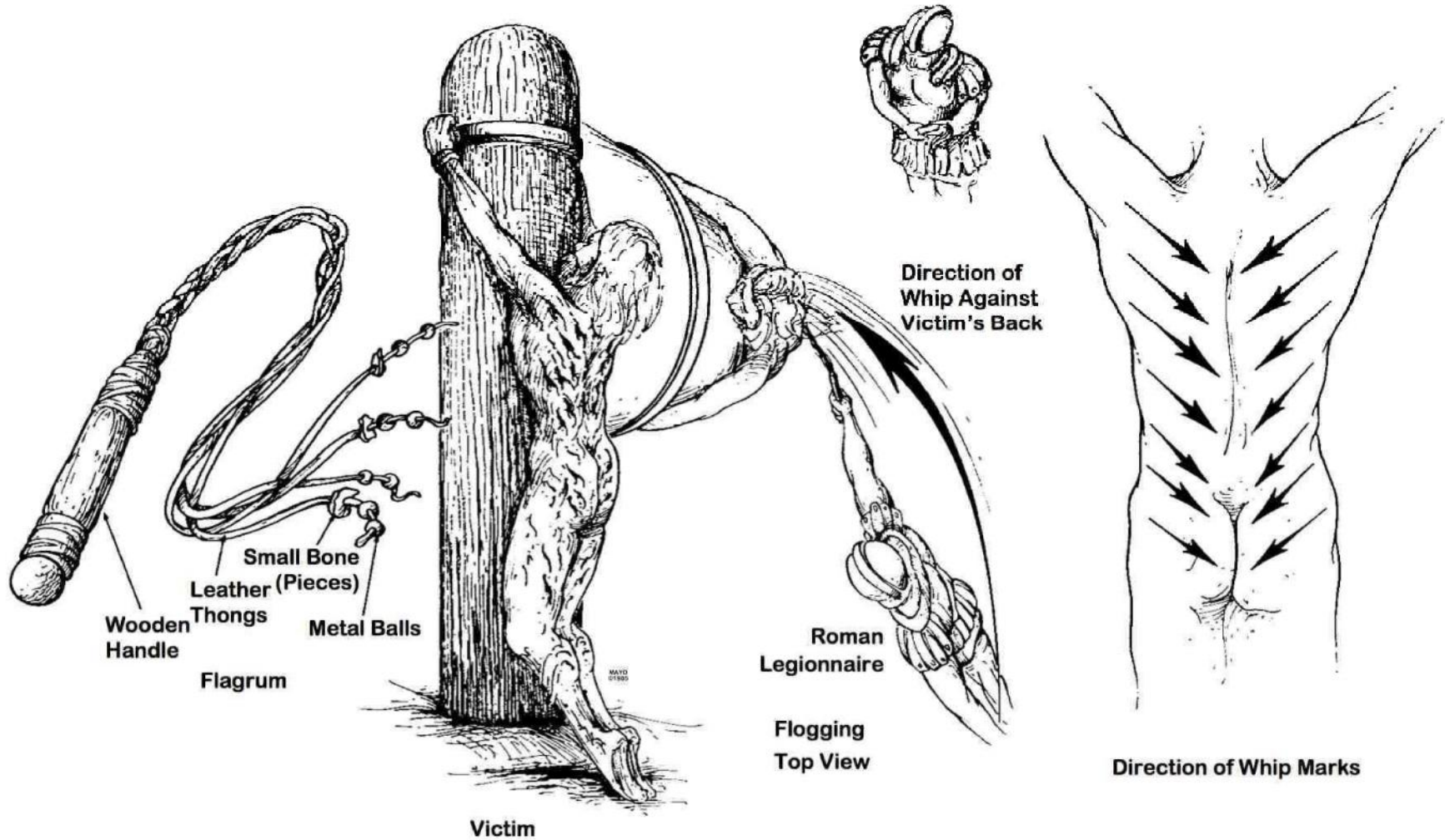

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' kruisiging en dood

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Geseling en bespotting

'De soldaten nu leidden Hem in de voorhof, dat is het pretorium, en zij riepen de hele legerafdeling samen. En zij deden Hem een purperen mantel om en na een doornenkroon gevlochten te hebben zetten zij Hem die op en begonnen Hem te begroeten: Gegroet, koning der Joden! En zij sloegen zijn hoofd met een rietstok en bespuwden Hem, en zij vielen op hun knieën en huldigden Hem. En toen zij Hem hadden bespot, deden zij Hem de purperen mantel af en deden Hem zijn kleren aan' (Mk.15:16-20A)

- ❖ **200 a 600 man** worden uitgenodigd om ten koste van Jezus, zich rauw te vermaken...
- ❖ De purperen mantel, doornenkroon, rieten staf ➡ **een parodie op de keizerlijke kleding**
- ❖ Ze 'ontvangen' Jezus net als bij de intocht van een 'zegevierende' Romeinse overwinnaar
- ❖ Begroeten Jezus als komende van het slagveld ➡ **AVE CAESAR VICTOR IMPERATOR !**
- ❖ Dit is de **royale begroeting** die Jezus ontvangt *nadat hij omzeggens halfdood is geslagen...*
- ❖ Ze 'eren' Hem als een 'zoon van de goden' ➡ zo werden Romeinse keizers 'gehuldigd'
- ❖ **Het laatste greintje 'menselijke waardigheid' wordt Jezus nu ontnomen...**
- ❖ Dit is de **inleidende huldiging** op Jezus' verhoging ➡ 'troonsbestijging' op het kruis

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' kruisiging en dood

'...en zij leidden Hem naar buiten om Hem te kruisigen. En zij dwongen een voorbijganger, een zekere Simon van Cyrene die van het veld kwam, de vader van Alexander en Rufus, om zijn kruis te dragen. En zij brachten Hem op de plaats Golgotha, dat is vertaald: Schedelplaats. En zij gaven Hem met mirre gemengde wijn; maar Hij nam die niet. En zij kruisigden Hem en verdeelden zijn kleren door het lot erover te werpen wat ieder mocht nemen. Het was nu het derde uur toen zij Hem kruisigden. En het opschrift met zijn beschuldiging luidde: De koning der Joden. En met Hem kruisigden zij twee rovers, een aan zijn rechterhand en een aan zijn linkerhand. En de voorbijgangers lasterden Hem, terwijl zij hun hoofden schudden en zeiden: Ha, U die het tempelhuis afbreekt en in drie dagen opbouwt, verlos Uzelf en kom van het kruis af! Evenzo spotten ook de overpriesters onder elkaar met de schriftgeleerden en zeiden: Anderen heeft Hij verlost, Zichzelf kan Hij niet verlossen. Laat de Christus, de koning van Israel, nu van het kruis afkomen, opdat wij zien en geloven! Ook zij die met Hem gekruisigd waren, smaadden Hem. En toen het zesde uur was gekomen, kwam er duisternis over het hele land tot het negende uur toe.'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' kruisiging en dood

'En op het negende uur riep Jezus met luider stem: Eloi, Eloi, lema sabachthani? -dat is vertaald: Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?

En sommigen van hen die daarbij stonden en dit hoorden, zeiden: Zie, Hij roept Elia.

Iemand nu liep snel, vulde een spons met zure wijn, stak ze op een rietstok en gaf Hem te drinken en zei: Wacht, laten wij zien of Elia komt om Hem eraf te nemen. Jezus nu liet een luide schreeuw horen en stierf. En het voorhangsel van het tempelhuis scheurde in tweeën, van boven naar beneden.

Toen nu de centurio die daarbij stond tegenover Hem, zag dat Hij zo roepend was gestorven, zei hij: Waarlijk, deze mens was Gods Zoon!

(Mk. 15:20b-39)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding op Jezus' kruisiging en dood

'...en zij leidden Hem naar buiten om Hem te kruisigen. En zij dwongen een voorbijganger, een zekere Simon van Cyrene die van het veld kwam, de vader van Alexander en Rufus, om zijn kruis te dragen. En zij brachten Hem op de plaats Golgotha, dat is vertaald: Schedelplaats. En zij gaven Hem met mirre gemengde wijn; maar Hij nam die niet. En zij kruisigden Hem en verdeelden zijn kleren door het lot erover te werpen wat ieder mocht nemen. Het was nu het derde uur toen zij Hem kruisigden. En het opschrift met zijn beschuldiging luidde: De koning der Joden.' (Mk.15:20B-26)

- ❖ **Markus' selectie**, suggereert een volledig andere uitkomst *dan wat mensen verwachten*
- ❖ Geen 'doordeweekse' kruisiging → volkeren + Joden plannen een ijdele samenzwering
- ❖ Denk aan Mk.12 → Dit is de erfgenaam; komt, laten wij hem doden en de erfenis zal van ons zijn
- ❖ Maar, '**Jezus doden**' zal juist Gods langverwachte **NE verlossing** in de hand werken!
- ❖ Macht van de zonde & dood die de mensheid in slavernij houdt, *wordt hierdoor verbroken*
- ❖ Mensen doen één ding, maar God doet iets anders → *iets wat geen mens zich realiseert*
- ❖ Alleen bij het 'zien' van '**het lege graf**' kan de 'sjekel' pas beginnen vallen...
- ❖ **Markus benadrukt tijdens de 'kruisigingscène' niet Jezus' lijden als dusdanig**

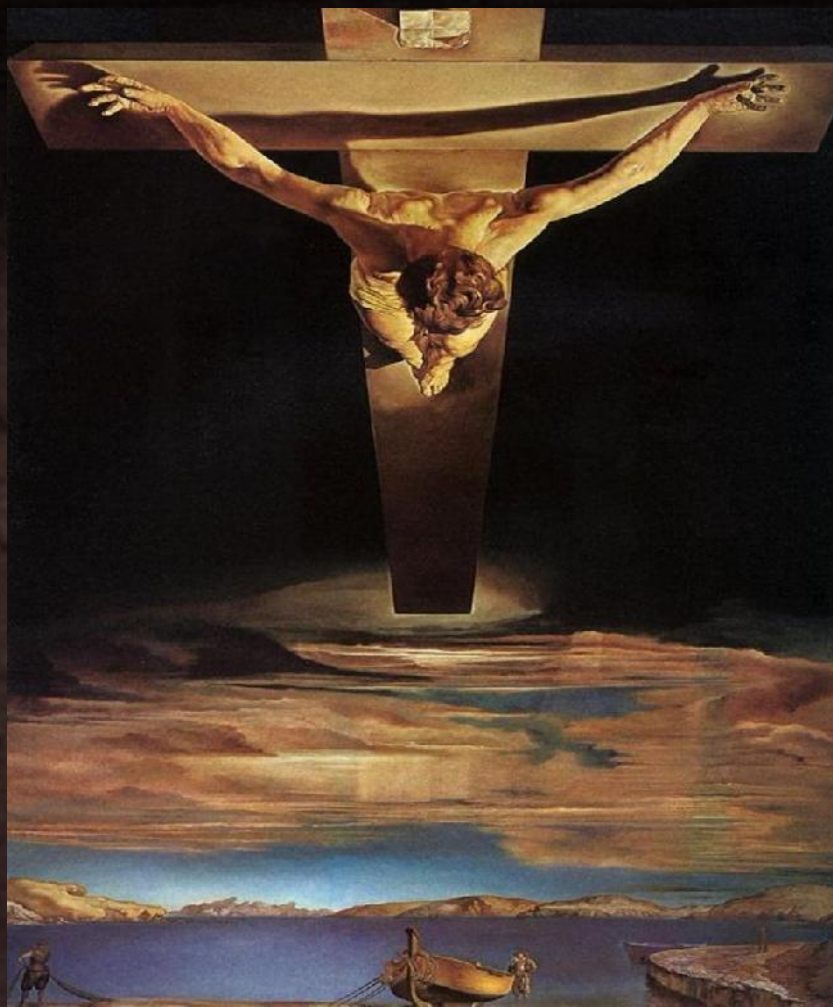
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding op Jezus' kruisiging en dood

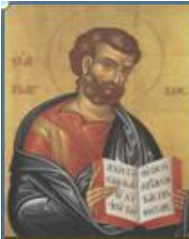
'...en zij leidden Hem naar buiten om Hem te kruisigen. En zij dwongen een voorbijganger, een zekere Simon van Cyrene die van het veld kwam, de vader van Alexander en Rufus, om zijn kruis te dragen. En zij brachten Hem op de plaats Golgotha, dat is vertaald: Schedelplaats. En zij gaven Hem met mirre gemengde wijn; maar Hij nam die niet. En zij kruisigden Hem en verdeelden zijn kleren door het lot erover te werpen wat ieder mocht nemen. Het was nu het derde uur toen zij Hem kruisigden. En het opschrift met zijn beschuldiging luidde: De koning der Joden.' (Mk.15:20B-26)

- ❖ Een opmerkelijk detail, op atypische wijze omschreven, *door Markus tussengevoegd*...
- ❖ Het '**deel**' van het kruis dat Simon gedwongen moet dragen, is '**het patibulum**'
- ❖ varianten van het kruis; **X decussata**, **T comissa** en **† imissa**
- ❖ Publieke plaats → 'plaats van de schedel' genoemd → verwijzing naar David & Goliath?
- ❖ Wijn met mirre gemengd, heeft geen verdovende werking → wijn met gomhars (wierook)
- ❖ Ook 'het verdelen van de klederen' vormt onderdeel van de aanhoudende vernedering...
- ❖ kruisigingen gebeuren naakt → omwille van Joodse gevoeligheden met lendendoek?
- ❖ Psalm 22:18 → 'Zij verdelen mijn klederen onder elkander en werpen het lot over mijn gewaad'

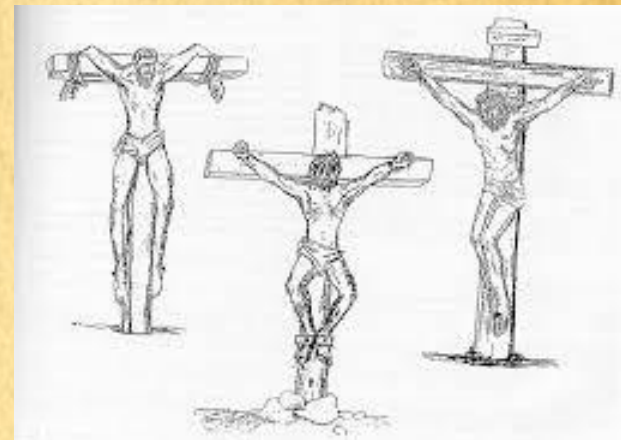
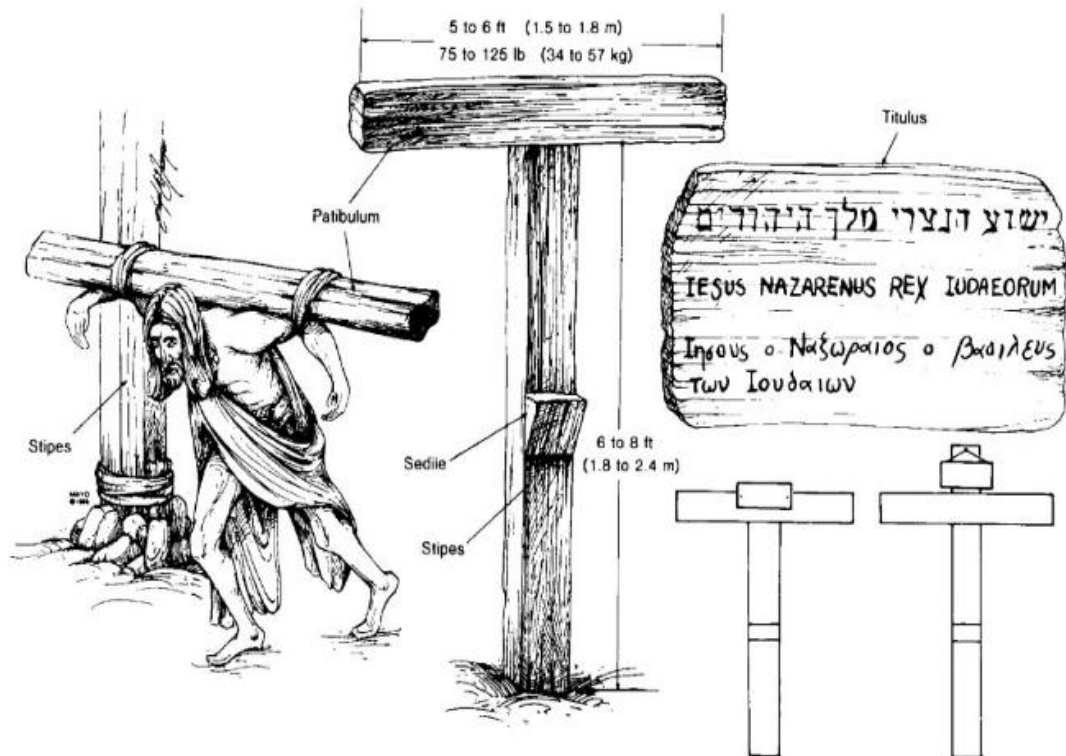

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' kruisiging en dood

Roman Crucifixion

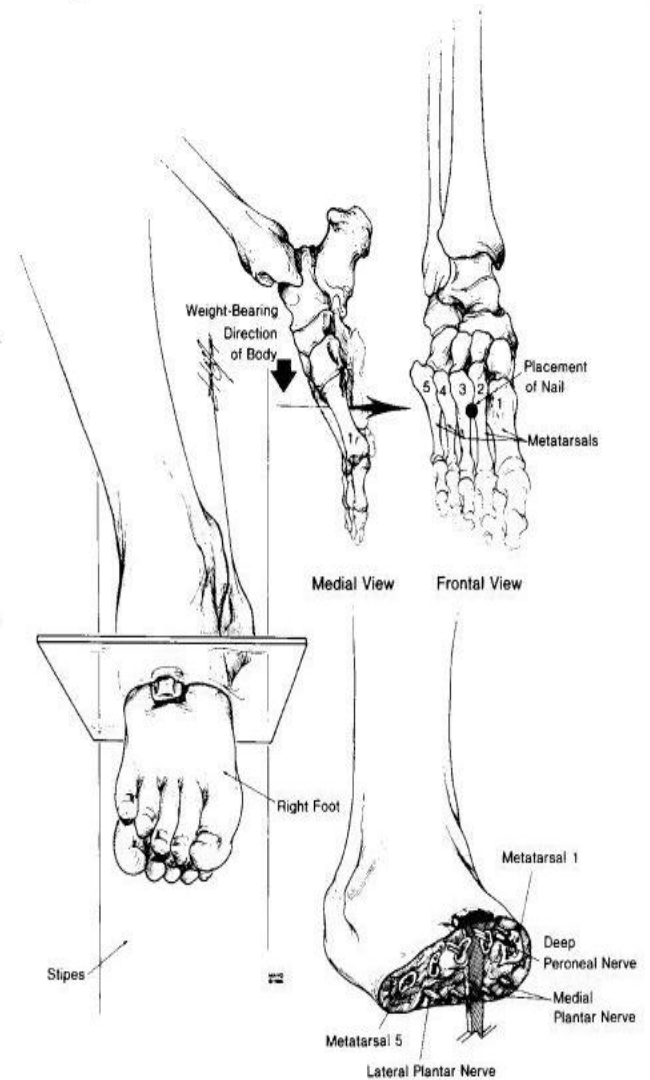
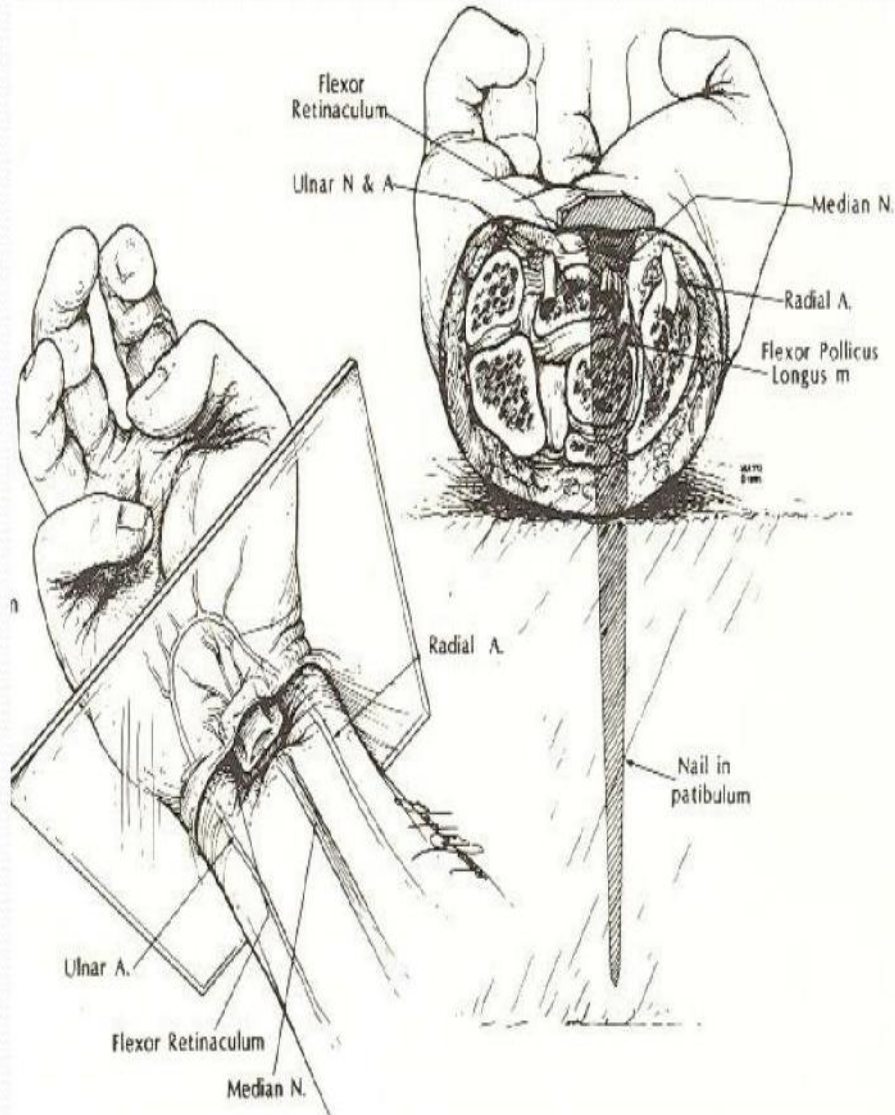

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' kruisiging en dood

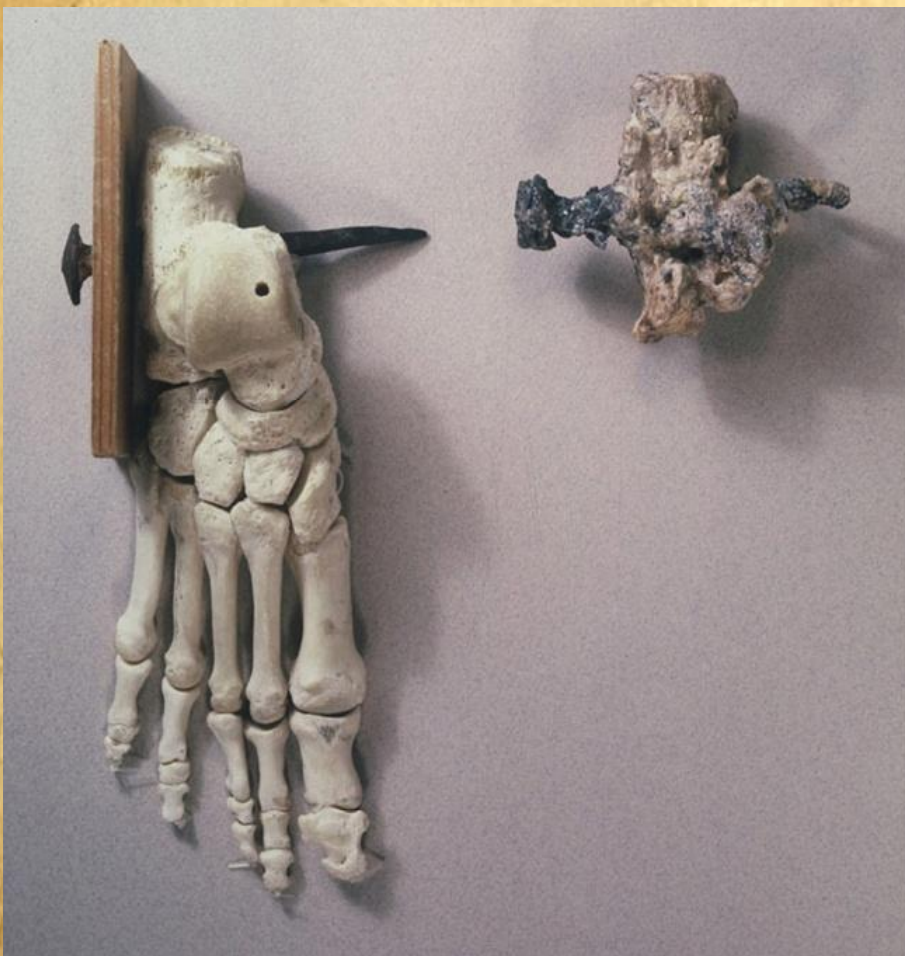

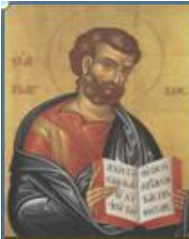

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' kruisiging en dood

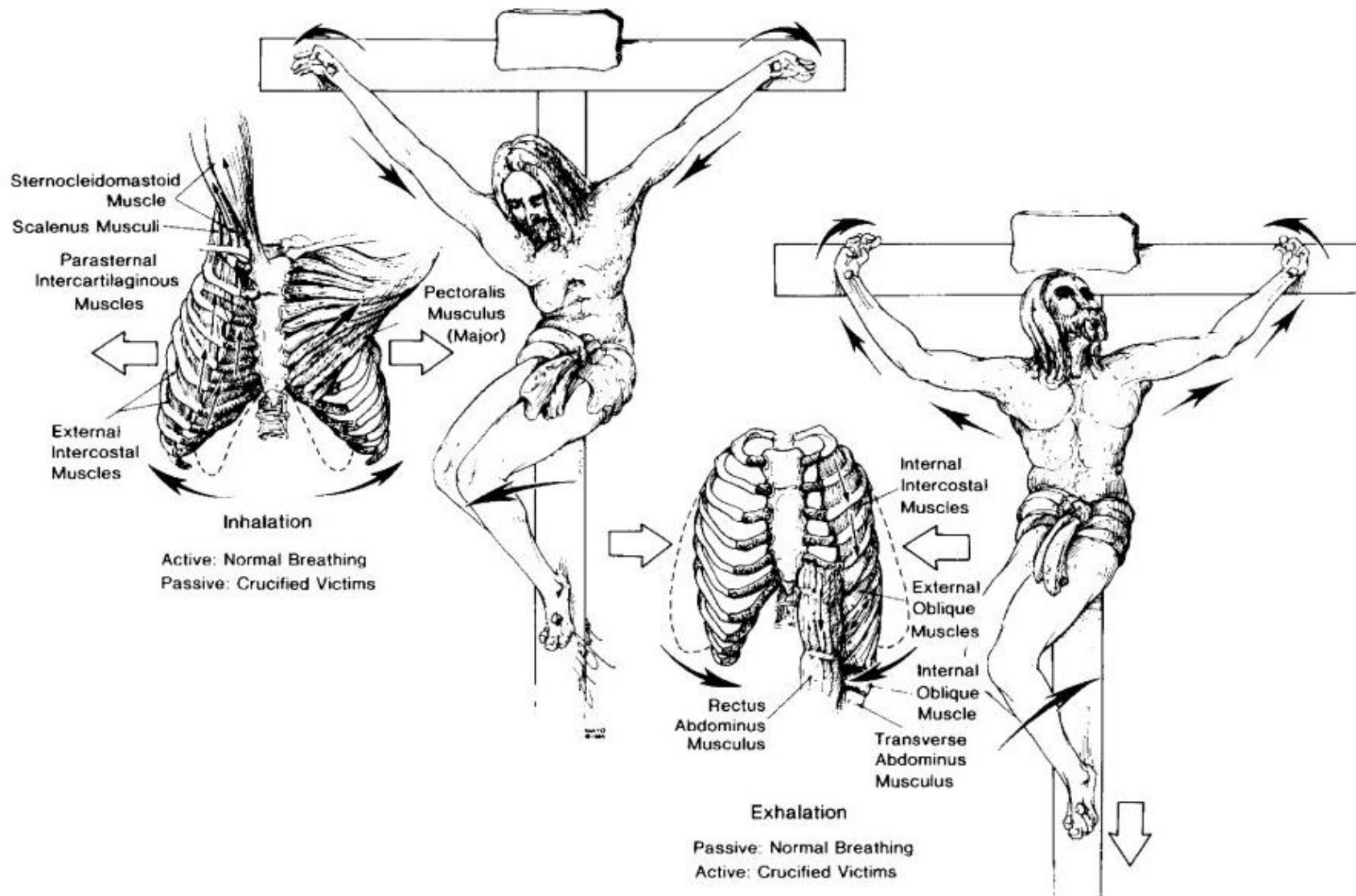

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' kruisiging en dood

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

